

KẾT QUẢ THỰC NGHIỆM TÁC ĐỘNG SỰ PHẠM NHẪM HẠN CHẾ NHỮNG KHÓ KHĂN TÂM LÝ TRONG VIỆC GIẢI QUYẾT TÌNH HUỐNG SỰ PHẠM CỦA SINH VIÊN SỰ PHẠM

Đoàn Thị Ty
Đại học Hải Phòng.

1. Mở đầu

Khó khăn tâm lý trong việc giải quyết tình huống sự phạm (THSP) là một vấn đề cần được quan tâm nghiên cứu. Bởi vì, khó khăn tâm lý (KKTL) đã gây ra những cản trở trong quá trình giải quyết THSP, làm cho quá trình giải quyết THSP của sinh viên (SV) còn nhiều hạn chế. Để khẳng định kết quả tác động sự phạm nhằm khắc phục những KKTL trong việc giải quyết THSP của SV, chúng tôi tiến hành tổ chức hai lần thực nghiệm trên đối tượng thực nghiệm là 31 SV lớp ĐHSP Văn K4 và 33 SV lớp ĐHSP Toán K4 trường ĐH Hải Phòng.

Kết quả thực nghiệm thu được như sau:

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Kết quả thực nghiệm lần 1

Việc tổ chức thực nghiệm thực hiện hai mục đích chính: một là, thể hiện qui trình giải quyết THSP, đó chính là qui trình tổ chức hành động giải quyết THSP cho SV, đây là sự cụ thể hóa các giai đoạn giải quyết THSP. Hai là, nghiên cứu tác động sự phạm nhằm hạn chế những KKTL trong việc giải quyết THSP của SV ĐHSP Hải Phòng. Thực nghiệm lần 1 chúng tôi tiến hành cung

cấp cho SV hệ thống kiến thức về giao tiếp sư phạm, những nguyên tắc giao tiếp ứng xử sư phạm, tập luyện cho SV giải quyết các THSP giả định trên cơ sở nắm chắc qui trình giải quyết THSP.

Sau quá trình thu thập và xử lý tài liệu nghiên cứu, chúng tôi tiến hành đánh giá mức độ KKTL mà SV đã khắc phục được trong quá trình giải quyết THSP như sau:

Bảng 1: Kết quả nghiên cứu các mức độ khắc phục KKTL trong việc giải quyết THSP SV 2 lớp thực nghiệm, sau TN lần 1

Lớp thực nghiệm	KQ GQTH SP	Kết quả nghiên cứu các mức độ khắc phục khó khăn tâm lý									
		Mức độ 1		Mức độ 2		Mức độ 3		Mức độ 4		Mức độ 5	
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
ĐHSP Văn K4 (n = 31)	G (4)	2	6,45	2	6,45	0	0	0	0	0	0
	K (19)	5	16,13	7	22,58	6	19,35	1	3,23	0	0
	TB (8)	0	0	2	6,45	4	12,90	2	6,45	0	0
	Y (0)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ĐHSP Toán K4 (n = 33)	G (5)	2	6,06	3	9,09	0	0	0	0	0	0
	K (18)	4	12,12	8	24,24	5	15,15	1	3,03	0	0
	TB (10)	0	0	3	9,09	5	15,15	2	6,06	0	0
	Y (0)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trung bình (n = 64)		13	20,31	25	39,06	20	31,25	6	9,38	0	0

Kết quả bảng 1 cho thấy:

- Nhìn chung ở 2 lớp thực nghiệm, các KKTL được khắc phục rất nhiều. Qua kết quả nghiên cứu và thực tế quan sát thì SV lớp ĐHSP Văn K4 khả năng khắc phục những khó khăn tâm lý tốt hơn SV ĐHSP Toán K4.

- Tuy vậy, sau quá trình tập luyện giải quyết các THSP thì tâm lý của SV lớp ĐHSP Toán K4 vững vàng và ít dao động hơn. Mức độ khắc phục KKTL tương đối tốt.

- Ở cả 2 lớp, SV nào có khả năng giải quyết THSP đạt loại khá và giỏi thì những SV đó gặp ít KKTL hơn, việc khắc phục những KKTL trong việc giải quyết THSP cũng nhanh chóng hơn.

- Đối với những SV kết quả giải quyết THSP thấp, do lực học còn hạn chế, do chưa nắm được qui trình giải quyết THSP, do chưa thực sự hứng thú say mê trong quá trình giải quyết THSP, do khả năng điều khiển, điều chỉnh hành vi ứng xử của bản thân yếu, do chưa thích ứng với những hoạt động tập thể, đòi

khi tiếp nhận tình huống chậm và sợ bị sai lầm, ý chí vươn lên thấp, hoặc mặc cảm khi mình đang là SV phải đóng vai là giáo viên, ngại xuất hiện trước tập thể... cho nên kết quả giải quyết THSP mới chỉ đạt ở mức trung bình và vẫn gặp nhiều KKTL trong quá trình giải quyết THSP. Trong nhóm thực nghiệm, không có SV nào còn từ 16 đến 18 KKTL.

Để tiếp tục khẳng định hiệu quả của những tác động sư phạm trong quá trình nghiên cứu, chúng tôi tiến hành thực nghiệm lần 2.

2.2. Kết quả thực nghiệm lần 2

Trên cơ sở kết quả thực nghiệm lần 1, chúng tôi tiếp tục tổ chức cho sinh viên tích cực giải quyết các THSP giả định với hình thức nhập vai đóng kịch, tham gia các hội vui tâm lý, hội thi nghiệp vụ sư phạm, hái hoa dân chủ, diễn đàn sư phạm, thực tế phổ thông, giúp cho các em tích cực giải quyết các THSP thực tế diễn ra trên lớp với tư cách là giáo viên, từ đó nâng cao hứng thú giải quyết THSP cho SV. Kết quả thực nghiệm lần 2 thu được như sau:

Bảng 2: Kết quả nghiên cứu các mức độ khắc phục khó khăn tâm lý THSP của SV 2 lớp thực nghiệm, sau TN lần 2

Lớp thực nghiệm	KQ KN GQTHSP	Các mức độ khắc phục khó khăn tâm lý									
		Mức độ 1		Mức độ 2		Mức độ 3		Mức độ 4		Mức độ 5	
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
ĐHSP Văn K4	G (12)	12	38,71	0	0	0	0	0	0	0	0
	K (13)	9	29,03	4	12,90	0	0	0	0	0	0
	TB (6)	0	0	4	12,90	2	6,45	0	0	0	0
	Y (0)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ĐHSP Toán K4	G (14)	14	42,42	0	0	0	0	0	0	0	0
	K (12)	7	21,21	4	12,12	1	3,03	0	0	0	0
	TB (7)	0	0	5	15,15	2	6,06	0	0	0	0
	Y (0)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trung bình (n = 64)		42	65,63	17	26,56	5	7,81	0	0	0	0

Kết quả bảng 2 cho thấy:

- Thực nghiệm lần hai, SV chủ động hơn trong việc giải quyết THSP, đa số các em có ý thức tích cực giải quyết các THSP.
- Kết quả giải quyết THSP của SV 2 lớp thực nghiệm tương đối cao, vì SV 2 lớp thực nghiệm được tiếp tục tác động bằng một chương trình tối ưu như

hội vui tâm lý, hội thi NVSP, SV trực tiếp giải quyết các THSP thông qua hình thức đóng vai hoặc các THSP *thực* xảy ra trên lớp học khi SV là giáo viên thực tập. Nhờ sự thay đổi chương trình tác động mà những KKTL trong việc giải quyết THSP được khắc phục khá tốt.

- Những KKTL vẫn còn xuất hiện ở SV như: Hồi hộp, lo lắng, chưa linh hoạt, khả năng huy động kiến thức vào việc giải quyết tình huống hạn chế...

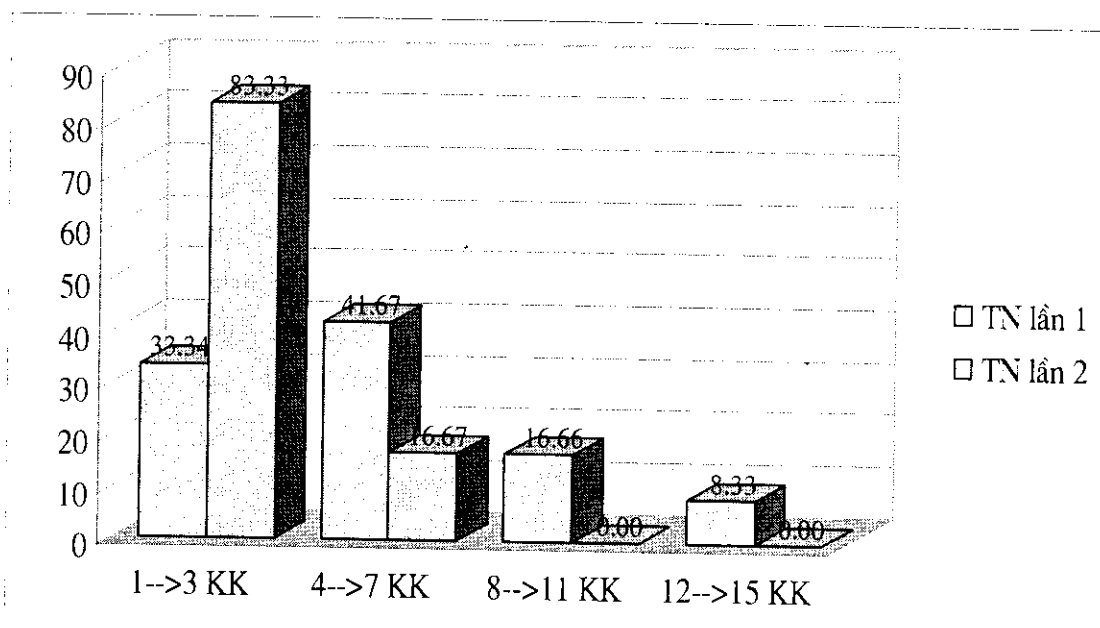
- Những SV nào có kết quả giải quyết THSP tốt thì càng hạn chế được nhiều KKTL trong việc giải quyết THSP. Sau thực nghiệm lần 2 hầu như SV chỉ còn 1 đến 3 KKTL.

Để kiểm định chênh số % thì có nghĩa qua kết quả 2 lần thực nghiệm, chúng tôi đã sử dụng công thức toán học của R. LUD WIG: “Chênh số % thì có nghĩa”.

$$|p_1 - p_2| > t_{sd}$$

45,30 > 15,47 Sự chênh lệch con số phần trăm này là có ý nghĩa.

Biểu đồ 2: Mức độ khắc phục KKTL qua 2 lần thực nghiệm của SV 2 lớp thực nghiệm

3. Kết luận

Trong quá trình giải quyết THSP SV gặp không ít KKTL, nếu có chương trình tác động tối ưu và giúp SV tích cực, hứng thú luyện tập thì một mặt, giúp SV giải quyết có kết quả các THSP, mặt khác giúp SV khắc phục tới mức thấp nhất các KKTL ảnh hưởng đến việc giải quyết THSP của các em. Kết quả nghiên cứu qua 2 lần thực nghiệm cho thấy hầu hết SV trong lớp thực nghiệm chỉ còn từ 1 đến 3 KKTL trong việc giải quyết THSP.